

ПИТАННЯ

ДО КАНДИДАТСЬКОГО ІСПИТУ

ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 10.01.01 – УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА

1. Чинники становлення фольклору й, зокрема, усної народної творчості. Періодизація фольклору. Напрями та школи фольклористики. Теорія словесності М. Грушевського.
2. Світоглядні системи українського фольклору. Співвідношення міфології та фольклору.
3. Літературні проєкції монументалізму та орнаменталізму в давньому українському письменстві („Літопис Руський”, „Повчання дітям” Володимира Мономаха, „Слово про закон і благодать” Іларіона, „Слово про похід Ігорів”).
4. Українське літературне бароко у викладі Д.Чижевського.
5. Реконструкція біографії та творчої лабораторії Г. Сковороди в науково-критичному дискурсі (М.Ковалинський, І.Срезневський, Д.Чижевський, Л.Ушкалов та інші).
6. „Енеїда” І. Котляревського як перший твір нової української літератури. Просвітницькі й барокові тенденції. Контрастні оцінки характеру та значення поеми П. Кулішем, М. Костомаровим, Т. Шевченком, М. Євшаном, В. Шевчуком, Ю. Андруховичем, В. Небораком та іншими літераторами й науковцями ХІХ – ХХІ ст.
7. Роль Г.Квітки-Основ'яненка в процесі формування самосвідомості української літератури (листи й художні твори).
8. Творчість Т.Шевченка як головний чинник розвитку української літератури та критики. Новаторські аспекти інтерпретації і І.Дзюбою творчого феномена Т.Шевченка.
9. Концепти європейського мистецтва у художньому світі Тараса Шевченка.
10. Викриття культуртрегерської політики Російської імперії у творчості Тараса Шевченка. Маска п'яниці у творах П. Гулака-Артемівського й Тараса Шевченка – буфонада на теренах Російської імперії.
11. Історичний роман „Чорна рада” П. Куліша – синтез романтизму і реалізму. Енциклопедія „українського характерознавства”.
12. Світоглядно-естетичні засади українського реалізму. Поняття й художні вияви народництва в українській літературі ХІХ століття.
13. Національна ідея в українському художньому дискурсі ХІХ століття (І. Нечуй-Левицький, Панас Мирний, Б.Грінченко).
14. Соціальна проблематика українського критичного реалізму (твори Б.Грінченка, І.Нечуя-Левицького, Панаса Мирного, П.Грабовського та інші).
15. Психологічна тенденція українського реалізму (Панас Мирний, І.Франко).
16. Інтелектуалізм і філософізм творчої спадщини І. Франка (ліричні цикли, збірки, поеми) у світлі реалістично-народницького і модерністського світогляду митця. Т. Гундорова про народництво і модернізм І.Франка.
17. Чинники розвитку українського соціально-побутового театру. Театр корифеїв і його актуальний репертуар. Майстерність І.Карпенка-Карого у створенні драматичних характерів.

18. Сучасні науково-критичні парадигми модернізму (С. Павличко, Т. Гундорова, В. Моренець, В. Агеєва та інші).
19. Неоромантизм як візитна картка українського модернізму (О. Кобилянська, Леся Українка, Ю. Яновський та інші).
20. Філософсько-естетична програма Лесі Українки. Інтелектуалізм драматичних жанрів та способи його досягнення. Ідейна відмінність неоромантичного мислення Лесі Українки від мислення інших неоромантиків. Аналіз статті Ю. Шереха „Театр Лесі Українки чи Леся Українка в театрі”.
21. Імпресіонізм та експресіонізм в українській літературі доби модернізму (10-20-і роки ХХ ст.).
22. М.Коцюбинський – стиліст-новатор української літератури ХХ століття. Я. Поліщук про ідейно-естетичну програму, Ю. Кузнецов про поетику прози письменника.
23. Творчість В.Стефаника: модернізація українських тем і проблем у дзеркалі західноєвропейських стильових технік (символістське, імпресіоністичне, експресіоністичне, неореалістичне письмо). Детальна характеристика експресіоністичної тенденції творчості.
24. Місце літературно-критичних характеристик та оцінок І.Франка в історії української літератури.
25. Модерні літературно-критичні інспірації Лесі Українки, М. Євшана та М.Сріблянського.
26. Поетика метаморфоз суспільної та індивідуальної психіки у прозовій та драматичній творчості В.Винниченка 1900-1910-х рр. ХХ ст. В.Гуменюк та Л.Мороз про ранню прозу та драматургію митця.
27. Особливості романного мислення В.Винниченка в „Записках Кирпатого Мефістофеля”, „Сонячній машині”, „Слово за тобою, Сталіне!” (тематико-проблемний діапазон, сюжетно-композиційні особливості, стильова характеристика). Дослідження В.Хархун, В.Панченка про романи В.Винниченка.
28. Суспільно-історичні умови розвитку української літератури ХХ століття, основні ідейно-стильові напрями (модернізм, авангардизм, соцреалізм).
29. Характеристика письменницьких угруповань 10-20-х років ХХ століття. Літературна дискусія 1925-1928 рр., ідейно-стильова характеристика виступів М.Хвильового в цій дискусії.
30. Творчість П.Тичини передреволюційного та революційного часу як вершина українського поетичного модернізму. Новаторство стилю. Поняття „кларнетизму” та „необароко” на прикладі художнього письма П.Тичини 1918-1924 рр.
31. Особливості поетики українських неокласиків. Стаття М.Зерова „Літературний шлях М.Рильського” як своєрідний маніфест неокласиків. Реферування праці Ю.Шереха „Легенда про український неокласицизм” (текст статті є в інтернеті).
32. „Романтика вітаїзму” в українській літературі. Лірико-романтичні та імпресіоністичні новели М.Хвильового. Реферування статті "Вальдшнепи" Миколи Хвильового як фрагмент завершеного роману. Проблеми інтерпретації й інтертекстуального прочитання / М. Васьків // Слово і час. - 2009. - № 5. - С. 24-38.
33. Українська інтелектуальна проза (В. Підмогильний, В.Домонтович).

34. Принципове оновлення драмопису в 20-і роки ХХ ст. Життєва та творча доля М. Куліша. Реферування статті „Міфи про Миколу Куліша” / Сергій Іванюк. – Наукові записки НаУКМА. – Т. 4: Філологія. – 1998. – С. 75-84.
35. Соцреалістичний канон і новаторський естетичний пошук у творчості О.Довженка.
36. Українська література поза межами України в 20-40-і роки. Поетика націотворчого чину у „празькій школі”. Мистецький Український Рух: історія, концепція діяльності, творчі здобутки.
37. Художнє викриття радянської дійсності в прозовій спадщині У.Самчука, В.Барки, І.Багряного. Історії створення романів „Марія”, „Жовтий князь”, „Тигролови”. Характеристика стилю письменників у названих творах.
38. Нью-Йоркська Група – літературно-мистецьке явище зрілого модернізму. Характеристика творчості Б.Рубчака, Ю.Тарнавського, П.Килини, Б.Бойчука.
39. Феномен шістдесятництва (причини, представники, світоглядно-естетична програма). Критичний дискурс шістдесятництва (В.Моренець, Т.Пастух, Л.Тарнашинська). Явище химерної прози.
40. Огляд творчості київської школи поетів (В. Голобородько, М. Воробйов, В. Кордун, М. Григорів). Ідейно-художній аналіз 2-3 поетичних зразків. Огляд статті В.Моренця „Слово, що випало з мовчання філософів (Київська школа поетів: Михайло Григорів)”.
41. „Стоїчна” поезія В.Стуса. Екзистенціалістський аспект проблематики критичної праці „Феномен доби (Сходження на Голгофу слави)” (характеристика паратексту).
42. Довершена новелістика Григора Тютюнника. Неореалістична манера творчості письменника. Науково-критичні характеристики біографії й творчості Григора Тютюнника.
43. Характеристика жанру роману у віршах у творчості Л.Костенко. Композиція, ідейно-естетичні прикмету твору „Маруся Чурай”. Філософія поразки в „Берестечку”. Критична теза О.Забужко про „Берестечко”.
44. Українська історична проза (М.Вінграновський, П. Загребельний). Тематика, проблематика, концептосфера. Історико-літературні та літературно-критичні студії про письменників.
45. Українська історична проза (Р. Іваничук, В. Малик). Тематика, проблематика, концептосфера. Історико-літературні та літературно-критичні студії про письменників.
46. Українська історична проза (Д. Міщенко, Ю.Мушкетик). Тематика, проблематика, концептосфера. Історико-літературні та літературно-критичні студії про письменників.
47. Барокова традиція в новітній українській літературі. Ідейно-художній аналіз роману-притчі В.Шевчука „Дім на горі”, збірки новел „Голос трави”.
48. Літературні угруповання 80-х рр. ХХ століття, творчість „вісімдесятників” і „дев’яностиків”. Гротескне укрупнення псевдохудожніх принципів соцреалізму в „Бу-Ба-Бу”, „ЛуГоСад”-і та ін.
49. Сучасна українська поезія (І.Римарук, Ю.Андрухович, В.Неборак, В.Слапчук, С.Жадан та інші).

50. Стильове розмаїття сучасної української прози (В.Шкляр, В.Медвідь, С.Жадан, С.Процюк, О.Ірванець, І.Роздобудько, Є.Кононенко, Г.Пагутяк, О.Забужко та інші).

51. Феміністична література й „жіноче” письмо: тематичний діапазон, характеристика стильових доміант (С.Майданська, С.Йовенко, О.Забужко, Т.Зарівна, М.Гримич, І.Роздобудько та інші). Критичний дискурс жіночого літературного письма.

52. Ю.Андрухович як творчий феномен. Характеристика романного мислення. Інтертекстуальність роману „Дванадцять обручів”.

53. Ідейно-естетичні орієнтири драматургії другої половини ХХ – початку ХХІ століття.

54. Українська урбаністична література: зв’язок та еволюція понять „міська” / „урбаністична література”, формування науково-критичного дискурсу, концептуальна характеристика 2-3 художніх зразків.

55. Жанрова специфіка сучасної прози для дітей (Г.Пагутяк, О.Росич, О.Дерманський, М.Павленко). Критичний дискурс літератури для дітей та юнацтва (У.Гнідець, О.Папуша). Електронні ресурси вивчення літератури для дітей („Центр дослідження літератури для дітей та юнацтва”, „Літачок”, „Іжачок”).

56. Поняття фантастичної літератури та фентезі в сучасному літературному дискурсі. Українські представники, темарій, особливості нарації.

57. Поняття літературної критики. Роль літературної критики в літературному процесі. Герменевтичні, рецептивноестетичні, соціологічні, деконструктивні, гендерні, аспекти української літературної критики. Характеристика матеріалів розділів „Дискусійне поле”, „Рефлексії з приводу”, „Літературні мандрівки” сайту „Літакцент”.

58. Міфологізм і неоміфологічна тенденція в українській літературі ХХ ст. (Леся Українка, П.Тичина, В.Земляк, В.Дрозд, О.Ільченко, І.Драч, М.Воробйов, І.Калинець, В.Вовк, В.Діброва, Ю.Щербак, Н.Неждана, О.Клименко та інші). Наукове вивчення явища неоміфологізму (Я.Поліщук, О.Бондарева та ін.).

59. Характеристика вершинних літературних здобутків, пов’язаних із Луганщиною (Б.Грінченко, Микола Чернявський, Микита Чернявський, В.Голобородько, Григій Тютюнник, С.Жадан). Осмислення та інтерпретація художньої спадщини в науково-критичному дискурсі.

60. Українська література на конкурсах „Смолоскипу”, „Гранослова”, „Коронації слова”.